

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Stanisław Stankiewicz

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **G. G., K. K.** skazanych za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 24 kwietnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 7 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 272/24

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie.**

Antoni Bojańczyk Dariusz Kala Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

G. G. został oskarżony o to, że:

„I. w nocy z 6 na 7 maja 2024 roku w C. woj. [...] na niestrzeżonym parkingu przyległym do Stacji Paliw [...] przy ulicy [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z K. K., dokonał

zaboru w celu przywłaszczenia samochodu dostawczego marki V. o numerze rejestracyjnym [...] o wartości 30.000 złotych na szkodę P. H., w przedziale ładunkowym którego znajdował się dźwig samojezdny marki B. o wartości 230.000 złotych na szkodę P. S.A. oraz z zaparkowanego obok samochodu dostawczego marki M., narzędzi podręcznych oraz elektronarzędzi zasilania sieciowego i akumulatorowego, marek D., H. oraz innych o łącznej wartości 12.000,00 złotych na szkodę P. H., działaniem swym powodując straty w łącznej wartości 272.000 złotych na szkodę P. H. i P. S.A., przy czym przedmiot przestępstwa stanowi mienie znacznej wartości, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary za umyślne przestępstwo podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 10 czerwca 2021 roku w sprawie za sygn. akt VII K 681/20, tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

II. w okresie od 6 do 7 maja 2024 roku, w C. woj. [...] oraz na terenie innych miejscowości powiatu chełmskiego oraz województwa [...], działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie nie zastosował się do środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 6 grudnia 2023 roku sygn. akt VII K 572/23, poprzez kierowanie samochodem dostawczym marki V. o numerze rejestracyjnym [...] na szeregu dróg publicznych różnej kategorii, w tym po drogach krajowych, wojewódzkich a także powiatowych, tj. o czyn z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.”

K. K. został oskarżony o to, że:

„III. w nocy z 6 na 7 maja 2024 roku w C. woj. [...] na niestrzeżonym parkingu przyległym do Stacji Paliw [...] przy ulicy [...], działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z G. G., dokonał zaboru w celu przywłaszczenia samochodu dostawczego marki V. o numerze rejestracyjnym [...] o wartości 30.000 złotych na szkodę P. H., w przedziale ładunkowym którego znajdował się dźwig samojezdny marki B. o wartości 230.000 złotych na szkodę P. S.A. oraz z zaparkowanego obok samochodu dostawczego marki M., narzędzi podręcznych oraz elektronarzędzi zasilania sieciowego i

akumulatorowego, marek D., H. oraz innych o łącznej wartości 12.000 złotych na szkodę P. H., działaniem swym powodując straty w łącznej wartości 272.000 złotych na szkodę P. H. i P. S.A., przy czym przedmiot przestępstwa stanowi mienie znacznej wartości, tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.”

Wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 272/24, wydanym na skutek uwzględnienia wniosku złożonego w trybie art. 335 § 2 k.p.k., Sąd Rejonowy w Chełmie:

1. oskarżonego G. G. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie I czynu wyczerpującego dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. oskarżonego G. G. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie II czynu wyczerpującego dyspozycję art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 85a k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzone oskarżonemu G. G. połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
4. na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego G. G. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;
5. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego G. G. świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
6. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu G. G. okres tymczasowego aresztowania od dnia 14 maja 2024 roku godz. 08:55 do dnia 20 maja 2024 roku godz. 08:55;

7. oskarżonego K. K. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
8. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu K. K. okres tymczasowego aresztowania od dnia 7 maja 2024 roku godz. 20:40 do dnia 5 lipca 2024 roku godz. 20:40;
9. zwolnił oskarżonych od ponoszenia opłat oraz wydatków, którymi obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku żadna ze stron nie wywiodła zwyczajnego środka zaskarżenia i uprawomocnił się on w dniu 15 sierpnia 2024 r.

Wyrok ten, kasacją wywiedzioną na niekorzyść oskarżonych, zaskarżył w całości Prokurator Generalny, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 33 § 2 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w Chełmie wyroku skazującego wobec G. G. za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za czyn z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz wobec K. K. za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., podczas gdy sądem właściwym rzeczowo do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji był sąd wyższego rzędu, tj. Sąd Okręgowy w Lublinie, co stanowi bezzwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie, jako właściwemu do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. sąd okręgowy orzeka w pierwszej instancji w sprawach m.in. o występki z art. 278 § 1 k.k. zw. z art. 294 § 1 k.k. W przedmiotowej sprawie zaś, mimo że oskarżonym zarzucono i przypisano właśnie to przestępstwo, w pierwszej instancji orzekał Sąd Rejonowy. Powyższe uchybienie stanowiło bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. Przepis ten stanowi, że niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu. Należy przy tym wskazać, że choć zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem zwrot *"w sprawie"* użyty w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. *nie odnosi się do ram przedmiotowo i podmiotowo złożonych aktów oskarżenia, ale bądź to do wyodrębnionych czynów przestępczych, bądź poszczególnych sprawców* (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2005 r., III KK 126/05, por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 2016 r., V KK 65/16), w realiach przedmiotowej sprawy zasadne było uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, tj. także w zakresie rozstrzygnięć związanych z przypisanym oskarżonemu G. G. występkiem z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. Należy bowiem zauważyć, że z chwilą uchylenia wyroku tylko co do czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in., *ex lege* „rozwiązaniu” uległaby orzeczona wobec G. G. kara łączna, a pamiętać trzeba, że w postępowanie sądowe w przedmiotowej sprawie zostało zainicjowane aktem oskarżenia wraz z dołączonym doń wnioskiem o wydanie wyroku skazującego na posiedzeniu i wymierzenie oskarżonemu G. G. uzgodnionych z nim kar i innych środków karnoprawnej reakcji na przestępstwo (art. 335 § 2 k.p.k.) – k. 247 – 248. Wniosek ten, co oczywiste, obejmował zaś nie tylko kary jednostkowe, ale i orzecaną na ich podstawie karę łączną. Powyższe oznacza, że ów „szczególny” akt oskarżenia powinien wyznaczać procedowanie sądu pierwszej instancji w postępowaniu ponownym. Opowiedzenie się za poglądem przeciwnym prowadziłoby do uznania, że błędy organów procesowych pozbawiałyby oskarżonych możliwości skorzystania z dobrodziejstw tzw. trybów konsensualnych w toku ponownego rozpoznania sprawy.

Z powyższych względów, mimo że uwagi poczynione przez skarżącego na gruncie art. 33 § 2 k.p.k. nie były trafne, wniosek kasacyjny finalnie okazał się słuszny i w konsekwencji Sąd Najwyższy – procedując w trybie art. 535 § 5 k.p.k. – uchylił

zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie jako właściwemu do jej rozpoznania w pierwszej instancji.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[r.g.]

Antoni Bojańczyk Dariusz Kala Stanisław Stankiewicz